

Jak se rodí impresionista?

Je zajímavé, že co se týče moderního umění, tak pro mnohé končí jeho srozumitelnost impresionismem. Jenže ono moderní umění tím impresionismem teprve začíná, a tak si zrovna na něm můžeme demonstrovat, jak se stane, že kouzlu impresivní malby klasicky školený umělec podlehne. Impresionismus, který dostal název podle obrazu s námětem vycházejícího slunce, vznikl ve slunné Francii, nicméně své zástupce měl i v českých zemích (Slaviček, Radimský, Úprka). Za valašského impresionistu pak můžeme označit Bohumíra Jaroněka (1866–1933). Ten sice neměl akademické vzdělání, byl pouze absolventem řezbářského oboru na dřevařské škole, ale umění se mu stalo obživou i posláním a ve svém díle dokázal propojit moderní umění s tradicí. Jaroněk pracoval nejprve jako modelér v keramických závodech a od roku 1892 ve fotoateliéru jako akvarelista. Tato práce jej zavedla až do Káhiry, kde v průběhu let 1896–1900 trávil zimní měsíce. Vnímavý umělec se se skicá-

BOHUMÍR JARONĚK. Hřbitov u Nejsvětější Trojice, akvarel na papíře, 1901. Snímek: Sbirka muzea regionu Valašsko

kem v ruce či na kole toulal uličkami staré Káhiry, studoval starověké památky a vše zachycoval v kresbách a akvarelech. Jeho malby pomalu získávají tu svěží pro impresionisty typickou barevnost a mezi drobnými barevnými skvrnami cítíme sluneční svit i chlad stínu. Do svého deníčku si tou dobou Bohumír Jaroněk píše: ...“Na zpáteční cestě jsem patřil na panorama Káhiry v

záři zapadajícího slunce. Něco barevnějšího jsem doposud v přírodě nespátřil. Byl jsem u vytržení nad tímto velebným divadlem, které přede mnou všemocná příroda vytvořila...” (20.2.1898). Nepřipomíná vám příběh valašského umělce žasnoucího nad zapadajícím sluncem velký příběh zrodu impresionismu samotného? Příběhy se opakují, ale dílo zůstává. A onen jas a svěžest,

kterým umělcovo oko i štětec proželo pod planoucím sluncem v Egyptě, zůstal zachován v jeho díle i po návratu na Moravu. Přijďte se o tom přesvědčit – výstava Bohumír Jaroněk/ Valašský impresionista probíhá v zámku Kinských a zámku Žerotínů ve Valašském Meziříčí až do 20. listopadu.

**Kamila Valoušková,
historik umění MRV**